

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah
Velja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United States
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

NO. 133. — ŠTEV. 133.

NEW YORK, FRIDAY, JUNE 7, 1918. — PETEK, 7. JUNIJA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Kaj mislijo v starem kraju?

AMERIŠKI SLOVENCİ, KI ŠE DVOMIJO IN NISO NA JASNEM, KAJ MISLIJO LJUDJE V STARI DOMOVINI, NAJ DOBRO PREČITAJO TE VRSTICE IN NAJ PRIDEJO SAMI DO PREPRIČANJA, KAKŠNO STALIŠČE JIM JE TREBA ZAVZETI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

"Slovenec" je pisal 16. februarja 1918: Toda vse to nas nič ne moti in nas ne sme spraviti iz ravnesja.

Ohraniti moramo hladno kri. Naj pride, kar hoče! Merilo celotnega uspeha ni uspeh etape, po drobti-nah.

In politika ni stvar čustva, ampak volje, doslednosti in energije.

Drobtin danes ne iščemo več. "Realni politiki" nam ne morejo koristiti, ampak le škoditi.

Izgubiti nimamo ničesar. Ako ostane v Avstriji sedanji državni ustroj — in ta ne more ostati — nas čaka smrt.

Samo edina lastna državnost je naša rešitev, predpo-goj našega življenja.

In le, če bomo vodili dosledno boj za naše zahteve po lastni državnosti, bomo kaj dosegli.

Omahljivcev še nasprotniki ne marajo.

Naj pride, kar hoče.

Boj do konca — to je naše geslo.

Do uresničenja naših zahtev!

Jugoslovani pred kongresom

RESOLUCIJA KONGRESMANA JAMESA IN SENATORJA SMITHA. — ZASTOPNIKI JUGOSLOVANSKEGA NARODNEGA SVETA PRED SENATNIM ODBOROM ZA ZUNANJE ZADEVE. — NAŠI ZASTOPNIKI RAZLAGAJO ENO URO IN EN ČETRT JU-GOSLOVANSKO VPRAŠANJE. — VELIKA NAKLONJENOST IN SLOŽNOST VSEH SENATORJEV ZA NAŠO STVAR. — SLEDILA BODO NADALJNJA POSVETOVANJA.

(Od Jugosl. Časn. Urada, Washington.)

Washington, D. C., 5. junija 1918.

Včerajšnji in današnji dan bosta zapisana z zlatimi črkami v zgodovini našega naroda. Kongresman F. W. James, velik prijatelj Jugoslovancev, ki se že dolgo časa živo zanima za naše vprašanje, kar je tudi pokazal s svojimi krasnimi govori na Zrinsko-Frankopanski proslavi v Pittsburghu in Detroitu, je predložil v včerajšnji seji Poslanice Hise Združenih držav sledečo resolucijo:

1. Ker so Hrvati, Srbi in Slovenci, znani pod imenom Jugoslovani, ki stanujejo na jugo-vzhodu Evrope, (naštevna naše dežele), že iz davnine poznati kot kulturen, državnotvoren in za vsaki napredek zmogljiv narod, ter so kot taki imeli tudi svoje lastne države.

2. Ker so bili Jugoslovani od Nemecev in Madžarov, v kojih rokah se sedaj nahaja vsa oblast v avstro-ogrski monarhiji, bolj s spletkami in prevaro, kakor pa z orožjem podjarmljeni, gospodarsko izrabljani, politično brezpravni in kulturno zanemarjeni.

3. Ker so Jugoslovani po zemljepisni leži in po naravnem bogastvu dežel, v katerih prebivajo, pred vsem po svojih duševnih zmognostih in telesnih vrlinah, ki jih označajo kot narod poln duševnih zmognostih in telesnih vrlin, ki jih označajo kot narod poln duševne svežosti in telesne kreposti — kar so v sedanji vojni tudi dokazali, — predestinirani da bodo živa stena proti nemškemu prodiranju na Vzhod.

se zaključuje:

Da bodo narodne težnje Jugoslovancev našle ne samo iskrene simpatije, temveč tudi zaslужno pomoč v njihovi borbi za narodno osvoboditev in združenje, tako da bodo tudi oni, stopivši v kolo svobodnih narodov, branitelji in sodelavci mihi, ki bo zajamčil vsem narodom pravico do življenja, vsobode in razvite.

Izza zgodovinske izjave državnega tajnika Lansinga je ta resolucija prvi silni korak naprej po onem potu, ki se nam odpira k našemu osvoboditvi s pomočjo velikega ameriškega naroda. Toda to ni še vse. Za današnjo sejo Senata je pripravil senator W. Alden Smith (Michigan) dobesedno isto resolucijo, kakor je zgorajšnja.

Medtem je prišel sinoči poziv Jugoslovanskemu Narodnemu Svetu od senatorja Smitha, naj pridejo zastopniki Jugosl. Nar. Sveta danes zjutraj ob devetih k njemu na posvetovanje v Senat. Podpredsednik Jugoslovanskega Narodnega Sveta, Don Niko Gršković, in tajnik Jugoslovanske Pisarne, Ivan Grigorevič, sta se napotila v Senat ob označeni uri.

Senator Smith, ki ju je sprejel najljubeznivejšje, jima je rekel, da je vprašanje resolucije in sploh jugoslovanskega vprašanja tako važno, da je potrebno, da se gospoda takoj podarja z njim na sejo senatskega odbora in da tam natančneje razložita naš problem in naše aspiracije. Toda pred odhodom na sejo senatskega odbora za zunanje zadeve sta se naša zastopnika podala v sobo senatorja Lodge-a (Mass.), da se mu zahvalita za njegovo nedavno izjavo v časopisju v prilogi Jugoslovancev.

Senator Lodge, ki je vodja republikancev v Senatu, je odvrnil, da mu je ne sama čast, da povdarja Jugoslovane, temveč da mu je to tudi dolžnost, ker edini način, na kateri se more preprečiti nemško prodiranje na Vzhod, je osnivanje velike in močne Jugoslavije na Balkanu.

Zatrđivši svoje neomejene simpatije na naš narodni pokret in obljubljal, da se bo posvetil v svojo ljubeznijo naši stvari ter jo podpiral iz vseh svojih sil, sta senator Lodge in Smith povedla naše zastopnike v ono isto zgodovinsko dvorano Kapitola, v kateri je padla odločilna beseda glede napovedi vojne Nemčiji. Tu so bili že zbrani senatorji, ki so člani odbora za zunanje zadeve. Poleg načelnika te-

PARNIK "H. L. PRATT", ŽRTEV NEMŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA.

Boji ob Marni

NEMCI SO DOŽIVELI HUD PORAZ OB OISI. — NEMŠKO PRODIRANJE JE VSTAVLJENO. — NOVI NAPADI BLIZU NOYONA.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

S francosko armado v Franciji, 6. junija. — Neprestano prizadevanje Nemecev, da bi včeraj razširili svoje črte ob Oisi, so se doobra izjavili. Poskušali so priti okoli Pont L'Evèque s tem, da so prekrčili Oise v bližini največje nejskega roba gozda Carlepont kjer stoji mali hrib Alagache kot kaka trdnjava, toda Francozi so jih pogladi nazaj takoj, ko so zapustili svojo črto.

Tudi v pokrajini med Oise in Aisne so bili zavezniki zelo aktivni. Odločeni so bili, da postojanke drže, ter so pokazali največjo energijo pri utrjevanju postojank; obenem pa so zajeli nekaj ujetnikov ki večinoma kažejo znake utrujenosti in pomanjkanja.

Nek francoski ujetnik, ki je pobegnil iz nemške črte, je rekel, da vse naokoli leži po več sto nemških trupel. Kakor pripoveduje ravno isti ujetnik, Nemci, ki so ga stražili in tudi drugi, niso dobili hrane od 27. maja in bili so prisiljeni živeti ob tem kar so našli. Rekel je, da vladajoče razmere po vseh nemških armadah ob fronti.

V nekem pismu, katero so našli pri nekem nemškem častniku, popisuje na isti način pomanjkanje živeža.

London, Anglija, 6. junija. — Danes je bitka v splošnem neizpremenjena. Za sedaj so bili Nemci na celi fronti od Noyona do Rheimsa vstavljeni in v zadnjih dneh so imeli velikanske izgube posebno pa v ponedeljek in torek ko so bile njihove pridobe najmanjše.

Francoski izvedenci zdaj menijo, da bodo Nemci poskušali prebiti črto na kakem drugem mestu; morebiti med Noyonom in Mont-dier v namenu, da bi si napravili pot proti Parizu. To bi bilo v soglasju z običajno nemško strategijo, napadati na enem kraju toliko časa, da se bile sile izčrpane, potem pa se naglo obrniti kam drugam. Blizina Pariza v tem slučaju pa bo morebiti povod, da bodo Nemci opustili to taktiko.

Pariz, Francija, 6. junija. — Hlaval agentura pravi danes, da je bojni položaj popolnoma zadovoljiv in sovražnik za sedaj ni v

ga odbora, senatorja Hitchcocka (Nebraska), vodje demokratov v Senatu in v odboru za zunanje zadeve, so bili tu tudi še senatorji Lodge (Mass.), Saulsbury (Delaware), W. Alden Smith (Michigan), Pomerene (Ohio), Shields (Tenn.) ter drugi.

Takoj so prešli na razpravljanje in skoz eno uro in četrto so našli zastopniki razlagali senatorjem naš narodni položaj in naše narodne težnje. Senatorji so pazljivo poslušali ter upletali v razlaganje svoja vprašanja.

Uspeh naših zastopnikov je bil popoln, ker takoj po končani razpravi se je napotil senator Smith v plenem Senatu, da predloži svojo resolucijo.

Našim zastopnikom so poleg tega tudi naznanili, naj bodo vsak trenotek zopet pripravljeni, da bodo zopet prišli pred odbor za zunanje zadeve glede nadaljnjih podrobnosti, ki bodo odboru potrebne.

ZORA SVITA, DAN SE DELA!

Rumunski protest

Rumunci v inozemstvu protestirajo proti bukareškemu miru. — To ni mir, temveč podjarmljenje. — Rumunci so še vedno zavezniški entente.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Washington, D. C., 6. junija. — Potom oficijelnega francoskega kabla je danes prišel iz Pariza protest mnogih rumunskih organizacij proti bukareškemu miru. Poročilo se glasi:

"Protest proti bukareškemu miru, podpisan od odbora pariške rumunske kolonije, odbora Rumuncev iz Transilvanije in Bukovine ter od delegatov odbora zatiranih narodov pravi:

Ruski narod je bil črtan z listne svobodnih narodov. Mir, katerega so centralne države vsilile Rumunski, je pravo zanikanje politične in ekonomske neodvisnosti te dežele. To je čin sovražstva in maščevanja, storjen s silo in resničnim preziranjem najbolj priprostitih principov pravice.

Rumunski narod ga ne more sprejeti. Sovražniki Rumunske so ji vsilili, kar sami imenujejo mirki sloni na nemškem prijateljstvu.

V resnici pa je to najkrutejšje in izživajoče podjarmljenje; vojaško podjarmljenje potem izgube kar patskega pogorja; politično podjarmljenje potem nemškega vmešavanja v vse važnejše državne zadeve; trgovsko podjarmljenje, ker je bila vkradena Dobrudža; edina obmorska pokrajina Rumunske in ker so Nemci prevzeli gospodstvo nad donavskim parobrodstvom; industrijsko podjarmljenje, ki je bila vrnjena najvažnejša mineralna bogastva dežele — olja; finančno podjarmljenje, ker so Nemci vpeljali kontrolo nad poglavitnimi deželnimi pridelki, žitom.

Tako je politično in ekonomsko suženstvo, kateremu nameravajo Nemci podvreči Rumunsko. Moč je zmogala nad pravico. Nemčija je z nogami teptala najsvetejše principe svobode in pravice, za katero se vsi narodi združeni borijo.

Svobodni Rumunci, ki živijo v plemeniti Franciji, dvigajo svoje glasove proti temu vnebovpijočemu zločinu. Bukareški akt ni mirna pogodba; to je jasno nasprotstvo mirovne ideje, kakor jo razume civiliziran svet. Določbe te pogodbe popolnoma jasno izključujejo svobodno priznanje Rumunske. To je nov čin surove sile, katero je uporabil neusmiljeni sovražnik.

Rumunski narod, prepričan brez orožja nemškim bajonetom, ko se ni več veselil svobode v svojem delovanju in mišljenju, ne more izreči protesta proti roparskemu in sužniškemu umiru. Toda Rumunci se obračajo k svojim velikim zaveznikom v popolnem zaupanju in veri. Interesi rumunskega naroda so solidarni z interesi velike za-

Upori v Ukrajini

UPORI V UKRAJINI SE NAGLO ŠIRIJO. — NEMŠKA KRUTOST ZADENE NA VEČJI ODPOR. — GUE RILLA TOLPE SE POJAVLJAJO KOT GOBE PO DEŽJU. — RUSI SO POBILI V KAVKAZU NEMŠKO-TURŠKO ARMADO. — RUSIJA NE IZROČI UJETNIKOV.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Moskva, 6. junija. — V Ukrajini kmetijska revolucija z vsakim dnem silno narašča. Kmetje in bivši vojaki se z navadnimi in strojnimi puškami branijo proti Nemcem.

Nemci poskušajo upor zadušiti s tem, da požigajo cele vasi, toda pri tem nimajo drugega uspeha kot da povzročajo odločno nasprotstvo proti samim sebi. Nemci so morali poslati v Ukrajino še dva zbora in imajo zdaj v vsem 12 zborov.

V donski pokrajini se je pojavila nova vlada, ki je po značaju slična Skoropadskovi v Ukrajini. Ta vlada zatrjuje, da zastopa prebivalstvo v pokrajinah Don, Kuban, Terek, Astrahan in Severni Kavkaz na podlagi pogodbe iz oktobra prejšnjega leta.

To se pravi, to gibaje je potomec za zaveznike name-njega protiboljševskega, protirevolucionarnega gibanja. Njemu na čelu je diktator general Krasnov, ki je prej poveljeval Kerenskijskim četam do tedaj, ko je Kerenski pobegnil in izginil iz Gačine po oktobrski revoluciji.

Krasnov, z namenom, da bi vprizoril protirevolucijo, naznanja prijateljstvo napram Nemcem in reakcionarni ukrajinski vladi. Skoro gotovo bo zadel na odločen odpor.

London, 6. junija. — Poročevalce Exchange Telegrapha brzojavlja iz Moskve, da je bila v Transkavkaziji 24. maja izvojevana velika bitka, ki se je iztekla v prilog Rusom. Turki in Nemci se umikajo ob arhabski cesti in kakor pravi poročilo — masakrirajo prebivalstvo.

London, 6. junija. — (Angleška admiraliteta potom brezžičnega brzojava). — Pogajanja med petrograjsko vlado in Nemci glede izmenjave vojnih ujetnikov se ne vrše kaj gladko.

Nemci so predlagali, da izmenjajo moža za moža; to pa po mnenju Rusov ni pravično, ker imajo slaba prevozna sredstva in ker ujetniki, katere ima Nemčija, zelo prekašajo ujetnike v Rusiji.

Tudi trdijo, da je nemški predlog za brest-litovsko pogodbo nazhteval kar najhitrejši povratek vojnih ujetnikov. Rusi pravijo, da je to v nasprotju ne samo v točkah, temveč v principu in da na ta način smatrajo Nemci brest litovsko pogodbo, kakor so še vedno pokazali pri vsaki slični pogodbi, za cunjno papirja.

London, 6. junija. — Tokijsko ponedeljkovo poročilo, poslano londonskemu "Daily Expressu", se glasi:

— Pogodba med Kitajsko in Japonsko daje v resnici povod, da se v listih razpravlja predmet japonske intervencije na Daljnem Vzhodu. Nasprotniki in zagovorniki priznavajo, da vsebuje sporazum akcijsko. List "Asahi" piše:

— Enkrat v veljavi, naznanja svetu, da namerava Japonska deati, — in dodaja:

— Akeija mora zato biti zelo nagla.

Seja franc. vojnega sveta.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Pariz, Francija, 6. junija. — Danes se je zbral v palači Elysee francoski vojni svet. Konferenci je predsedoval predsednik Poincare.

"GLAS NARODA"

NEWSPUBLISHING COMPANY
(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers;
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko Za celo leto za mesto New York \$5.00
in Canada \$3.50 Za pol leta za mesto New York.. 3.00
Za pol leta 2.00 Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za četrt leta 1.00 Za inozemstvo za celo leto..... 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti ne priobčujemo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejane bivalne
naznan, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon: 2876 Cortlandt.

Poljska, Češka in Jugoslavija.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7,
1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Med izjavami, na versailski konferenci, podpisani-
mi od ministrskih predsednikov Francije, Anglije in Ita-
lije, je naslednje:

Ustanovitev združene in neodvisne poljske države
s prostim dostopom do morja je eden izmed pogojev
za soliden mir ter vlado pravice v Evropi.

Zavezniki so z zadovoljstvom sprejeli izjave a-
meriškega državnega tajnika, glede katerih izjavlja
slednji svoje simpatije z narodnostnimi aspiracija-
mi Čeho-Slovakov in Jugoslovancev glede prostosti.

Ustvarjenje neodvisne Poljske je s tem sedaj
eden izmed odločnih vojnih ciljev zaveznikov.

Glede Čeho-Slovakov ter Jugoslovancev je obljuba
manj definitivna, vendar pa ne pripušča izjava
nobene dvoma glede tega, da bo morala habsbur-
ška sila privoliti v radikalno izpremembo svojega po-
litičnega stanja.

Dejanska težkoča so dosedaj omejevala ter onemo-
gočevale direktna izražanja razmer glede treh slovanskih
narodnosti.

Dokler je bila Rusija v vojni, je bilo treba vpošteva-
ti politično razmerje Rusije z ozirom na Poljsko.

Zatem je naš predsednik, očitno pod uplivom Du-
naja, izdal proklamacijo, v kateri je namignil voljnost
pogajanja z nemško-madžarsko Avstrijo na podlagi se-
paratnega miru, ki bi pustil Čeha in Jugoslovane kot ne-
izpremenjeno avstrijsko vlado.

Dokler naša vlada ni izprevidela vse bedastoče take-
ga teka, bi se lahko prišlo do soglasja z našimi evropski-
mi zavezniki v vojno.

Bedastoča pa je prišla na dan takoj, ko je naš dr-
žavni department objavil, da nismo mi s cesarjem Karo-
lom.

Nova izjava v Versailles bo pozdravljena v Nemčiji
in Avstroogrski kot oglaš namena, da se razdeli dežele
obeh cesarstev.

Predstavljal bo muko za one, ki domnevajo, da zna-
ge ne bo, dokler ne bo uničena Nemčija.

Zavezniki pa lahko smatrajo, da je njih stvar v mor-
alnem oziru ojačena vsled naravnostne izjave, da mora
nemška zastava priti z mest, kjer nima nobene pravice
plapolati.

Mora se pojasniti vsem, da hoče Nemčija, ne le stal-
no anektirati Poljsko in baltične province, temveč, da
hoče ustanoviti sebi podrejeno vlado tudi v Ukrajini in
Finski.

Na enak način je postalo jasno, da so Nemci in Mad-
žari Avstroogrške sklenili izstrebijo česko in splošno slo-
vansko narodnostno gibanje.

Odgovor zaveznikov kot bi moral biti, je ta, da ho-
čejo oprostiti Slovence ter jim omogočiti pripomoč v na-
poru svobodoljubnih narodov v slučaju, da bi moč kajzer-
ja nanovč izbruhnila.

Nemci in češki vojni ujetniki.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7,
1918, as required by the Act of October 6, 1917.

V seji poslanske zbornice dne 22. februarja 1918 je omenjal
nemški poslanec dr. Wichtl tudi položaj naših ujetnikov v Rusiji.
Priporočal je, kar je tudi že povedal pred 14 dnevi poslanec Ma-
lik v predavanju o svojem ujetništvu v Rusiji, da so Rusi ravnali z
Nemci drugače kot s Slovani. Najbolje se je godilo Čehom. Ti so
upravljali važne službe, n. pr. cenzuro, na Ruskem. Poslanec je za-
hvalil, naj se vojakom, ki so ušli k sovražniku, ne dovoli povratka
v domovino. Se ene amnestije nemški narod ne prenese več. Torej
"vislice"! ga prekine poslanec Gostinec, Medklie je silno poparil
govornika in poslušalce in razprava o vislicah je bila mah končana.
(Slovenec, 25. febr. 1918.)

Preki sod v Bosni in Hercegovini.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 7,
1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Poglavar Bosne in Hercegovine, generalni polkovnik Sarkotić
je proglasil preki sod za okraje Bičica, Foča, Gacko, Nevesinje in
Trebinje, kakor tudi za občine Dabar, Dabrinja, Hatelj in Hrgud, o-
kraj Stolac, General Sarkotić pravi, da je proglasil preki sod radi
tega, ker so črnogorske razbojniške čete že ponovno udrele na bosan-
sko-hercegovsko ozemlje in tamaj ropale. — (Slovenec, 25. febr.
1918.)

Dopisi

Karpati pri Conemaugh, Pa.

Minilo je že precej časa, ko sem
se zadnjič oglašil s svojim dopi-
som v našem delavskem listu Glas
Naroda iz te naše nove naselbine
v prijaznem poboju eno miljo
hoda peš iz Conemaugh. Omeniti
moram, da se je od tedaj marsikaj
premenilo kot v marsikateri
slovenski naselbini širom Unije.

O delavskih razmerah ne bom
veliko poročal, ker je večina tako
kot povsod po premoškihopi. Tu-
kaj se dela s polno paro vsak dan,
6 dni na teden. Zasluge je odvi-
sen od delavca in od prostora. Mo-
ram omeniti, da družba, ki lasti-
je tukajšnja dva premogokopa,
in sicer št. 3 in 4 rudnika, je bila
izdala svojim delavcem novo me-
todo, in sicer da vsak delavec mo-
ra delati vsak dan; ako kateri
ostane kakšen dan doma, da mu
bo računala družba \$1. Pa kakor
slišim, so odpravili sedaj to me-
todo ali ta sistem in nazivlje svoje
delavce s "slackers".

Nadalje moram se omeniti ne-
kaj o tukajšnjih rojakih, katerih
nas je precejšnje število, da smo
si vsi prav složni med seboj. Dobi-
se še kakšen, da vleče v nasprot-
no stran.

Dne 28. aprila smo tukajšnji
Slovenci ustanovili slovensko iz-
obraževalno in pevsko društvo z
imenom "Veseli Planinci". Pouč-
je nas enkrat na teden pevovodja
iz Johnstowna Mr. Rendessy, ka-
teri se veliko trudi, da se čim pre-
je priučimo čim več lepim sloven-
skim pesmim, za kar mu prav lepa
hvala.

Dne 26. maja pri redni seji na-
šega novega pevskega društva
smo sklenili, da priredi "Veseli
Planinci" prvi piknik, in sicer tu-
kaj v Karpatih, ali kot tudi zove-
jo Newton ali Emerson Farm,
in sicer v nedeljo 30. junija. Raz-
novrstne zabave mislim, da ne bo
manjkalo in še kakšne godbe. Že-
lela bi, da bližnja tukajšnja dru-
štva ne prirejajo piknikov na ta
dan, to je 30. junija. Rojaki, vde-
ležite se v kar največjem številu
našega prvega piknika, ker mi-
slim, da bo res nekaj izvanredne-
ga. Piknik se bo vršil na prav pri-
jaznem kraju.

Veliko reči bi imel še poročati,
toda naj za danes zadostuje. Re-
čeni le toliko: Rojaki, držimo sku-
paj še vnaprej in tako pridemo do
večje izobrazbe pri našem pev-
skem društvu. Ako nas bo več
pevcev, boljši bo napredek. Torej,
rojaki, tako naprej, da pridemo
do cilja!

Pozdrav rojakom in rojaki-
njam širom Unije.

Joseph Levstik.

Aliquippa, Pa.

Ker nisem bral že dolgo časa
nobene dopisa iz naše naselbi-
ne, zatorej sem se jaz namenil na-
pisati kratek dopis.

Najprej bom opisal delavske
razmere, katere so za delavce naj-
bolj zanimive. Dela se tukaj do-
bro in delo se tudi lahko dobi, za-
služi se pa v sedanjih draginjah ra-
vno toliko, da se človek pošteno
preživljuje. Za prihranek mu pa ne
ostane nič, le za kakšen kozarec
ječmenovega mla ostane, da tisti
dan, ko dobi plačo, malo požabi
svoje težavno delo. Tukaj pri nas
so samo težka dela; so same že-
lezne tovarne, razum ene pivovar-
ne, v kateri pa ni za človeka delo,
kar tam bolj izrabljajo človeka,
kakor v železni industriji.

Sedaj pa pomislite, kaj je dela-
vec. Delavec ni nič drugega na
svetu, kakor orodje kapitalizma,
ki rabi orodje, dokler se ne izrabi
do konca ali se pa samo pokvari,
ali to popravilo si mora vsak sam
preskrbeti; kadar je spet gotov,
gre spet nazaj, da se še nekaj časa
preživljuje do svoje zadnje ure. Naj
zadostuje toliko o delavskih raz-
merah.

Sedaj nekoliko o tukajšnji svobodi.
Kar nas je tukaj Slovencev,
smo vsi vzeli Liberty bonde ter
vsak je dal tudi en dan svojega
zaslužka za Rdeči križ, tako da
tudi mi nočemo ostati nazadnjaki,
temveč da hočemo pomagati tudi
mi, da bo tudi v naši mali domo-
vini zavibrala zastava svobode,
katere bo Karola spravila s pre-
stola, na prestolu pa bo zavibrala
zastava svobode in takrat bo ko-
nece suženjstva, katerega se hočejo
narodi otestiti enkrat za vselej.

Naša naselbina je malo mesteca
in tukajšnji rojaki so se zelo
ustanovili. Več rojakov ima svoja
domovanja, posemo tisti, kateri
že živijo več let tukaj. Imajo tudistavil, da se ne boji vode. Ko le še

samostojno društvo "Sokol", ka-
teri se živahno razvija. V maju so
priredili eno veselico, katere se je
dobro obnesla. In imamo več pe-
larskih klubov, kateri že na eno
leto obstojijo in dobro uspevajo.
Tudi gospa Storklja pride vsaki
na obisk; tako je pred kratkim
posetila tri družine, dvema je pu-
stila hčerki, eni pa sinčka, tako
da dobro narašča naša naselbina.
Zatorej želimo naši naselbini obilo
uspeha.

Pozdravljam vse čitatelje in čit-
ateljice tega lista, ostalim roja-
kom in rojakinjam pa priporočam
"Glas Naroda", da se naročijo
nanj, ker ta list jim prinese no-
vice iz celega sveta.

Čitatelj Glas Naroda D. R.

Bradley, Ohio.

Ker ni bilo od tukaj, mislim, še
nobene dopisa, zato sem se jaz
namenil malo popisati tukajšnje
razmere.

Kar se tiče dela, je še dosti do-
bro. Tukaj so štiri premogokopi,
ki vsi dobro obratujejo in tudi
delo lahko dobi, kdor je brez nje-
ga. Slovencev tukaj ni nič, zato
mi je pa dolg čas; rad bi videl,
da bi še kateri prišel sem. Pre-
mog je visok 4½ čevlja ter na vr-
hu premoja je en čevlj kamna,
kateri pa gre doli s premogom in
ga moramo zastonj spravljati
proč. Delamo s strojem in plačajo
59½¢ od tone, dnevno delo pa je
\$4.75 in \$5.00. Po nekaterih
prostorih je tudi malo vode, tako da
človeku ni treba biti žejen, v jami
že dobi vode tu in tam.

Kar se tiče delavskih razmer,
sem vam popisal, drugih posebnih
novic nimam poročati; lahko da
bo kaj novega drugič, ker kaj
novega se lahko naredi vsak dan.

Nekaj novega sem pa vendar
poznal, kar smo sklenili tukaj na
zadnji seji dne 23. maja, da mora
vsak delavec pri tukajšnji Coal
Company darovati en dan za Rde-
či križ. Vsakemu bo vzeti \$5.00,
in sicer dvakrat po \$2.50, da s
tem pomagamo pobiti krutega
kajzerja, ker nam dela vsem toli-
ko krivice. Da bi bil skoraj konec
tega klanja in da bi spet zavladal
mir, katerega, mislim, vsak teko
pričakuje.

Konečno pa pozdravim vse čit-
atelje in čitateljice tega lista, Stri-
eu Samu pa želim obilo uspeha
"over there".

Naročen Tony Stepech.

Toledo, Ohio.

Zopet sem se namenil, da napi-
šem nekaj vrstic.

Kakor je že nekaterim znano, se
nahajam v mestu Toledo. Mesto
je precej veliko, šteje nekako 210
tisoč prebivalcev. Delavske raz-
mere so dobre; tudi plačajo do-
bro; delo se tudi lahko dobi. Pla-
čajo od 37½¢ do \$1.00 na uro. Se-
veda, vsak ne dobi po en dolar na
uro, ampak veliko jih pa poznam
iz tukajšnje ladjedelnice. Tak de-
lavec pa ne sme imeti kaj taketa
v glavi, kakor je meni nekoč učitel-
jel rekel, da imam koruzne storže
v glavi namesto pameti. Mesto je
jako lepo, posebno izven vrstja,
kjer so lepi drevedri, parki ter
snažne hišice se skrivajo pod ko-
šatim drevjem.

Pred nedavnim časom me je ob-
iskal nek Slovenec iz Detroita,
Mich. Bil je jako zgovoren in oči-
kan mladenič v vseh oziro. Na
tem mestu mu izrekam čast in
hvalo za prijaznost in obisk ter
želim, da bi se kdaj prišel sam ali
pa več skupaj. Tem potom se pa
tudi lepo zahvalim uredništvu te-
ga lista za naklonjenost in dobre-
ga gosta, ki je le s pomočjo vas
zamoget priti do mene. Torej lepa
hvala vsem!

Dne 26. maja se je zgodila za-
lostna nesreča z mojim tovarišem.
Bil je jako vroč dan in nesrečnež
me je prosil, da naj grem z njim
se kopat. Jaz sem mu pa rekel, da
nisem nič pripravljen za to in še
več drugih vzrokov sem mu na-
šel. On me pa kar prosil ter vabi
tako dolgo, da sem šel. Ko pride-
va do vode, sem ga vprašal, če
zna plavati, naker mi odgovori,
da malo zna. Ko sva stopila v vo-
do, je on s prvim korakom name-
ril, kakor da hoče iti, oziroma pla-
vati čez reko. Jaz sem ga opomi-
njal ter prosil, da naj rajši gre za
menoj, ki sem bil namenjen pla-
vati do čolna, kateri je bil nase-
den v pesku, tam je voda komaj
4 čevlje globoka, a on me ni slusal
ter mi je odgovoril: "Saj tudi tu-
kaj ni globoka"; nato je še do-
živo več let tukaj. Imajo tudistavil, da se ne boji vode. Ko le še

gazi naprej, ga še enkrat opomi-
njam, a vse zastonj. Nato se jaz
spustim proti omenjenemu čolnu,
ki je bil nekako sto korakov od-
daljen od obrežja. Ko priplavam
do njega, hoče se vstaviti ter od-
počiti, me je nekaj vabilo na suho.
In res se obrnem ter plavam na
kraj in ventem gledam, kje je to-
variš, a njega že ni bilo videti, pa
sem mislil, da leži v travi. Ko pa
priplavam do suhega ter gledam
v travo in vidim, da ga ni, vpra-
šam dva ribiča, kje da je moj to-
variš. Odgovorila sta mi, da bo
kmalu zopet prišel; in res kmalu
ga zagledam nekako 7 čevljev od
obrežja, ko pride na površje ter
sem ga pazil, če bo kaj zrak vdi-
haval, predno gre zopet nazaj. To-
da takrat ni imel več moči in tudi
glave ni dvignil dovolj iz vode, da
bi si mogel dobiti novega zraka.
Tako se zopet izgubi pod gladino,
nakar čakam dve minuti, da se zo-
pet vrne, a zaman sem čakal. Ob-
ležal je v globokini dvajset čev-
ljev. Pokličem dva fanta, ki sta
imela mali čoln, da sta šla na li-
ce mesta ter ga iskala; a vse za-
man. Nato sem obvestil policijo,
ki je bila v hipu na licu mesta;
eden spusti trinke v vodo ter se
vozita semtertja in kmalu ga dvi-
gneta, a prepozno. Preteklo je že
38 minut, prej ko so ga spravili
na suho. Na vse načine so si pri-
zadevali trije možje, toda življe-
nja ni bilo več v njem. Pogreb se
je vršil 29. maja. Tukaj ni imel
nič znanih. Kakor mi je pa enkrat
rekel, je imel v Buffalo, N. Y., že
no 4 letnega sinčka. Star je bil
24 let. Doma je bil iz ruske Polj-
ske blizu Varšave. Bil je tudi član
neke angleške organizacije, ki mu
je po navodilih nas njegovih pri-
jateljev napravila krasen pogreb.
Dati smo tudi v poljske liste ne-
srečno novico in njegovo sliko.

Naše rojake pa opozarjam, da
ne hodite pregloboko v vodo. Ni-
hče ne ve ure, ne dneva, kdaj ga
bo smrt vzela. Ti, nesrečni tova-
riši, pa sladko spavaj in lahka naj
ti bo zemlja pravice in svobode!
Pozdrav vsem Slovencev.
Frank Novak.

Iz domovine

SLOVENCIN NA GORNJE- ŠTAJERSKEM.

Iz Kapfenberga "Slovenec"

poročajo:
V tukajšnjih tovarnah, kakor
sploh v vsem gornjštajerskem
industrijskem, premogovnem in
rudarskem ozemlju je veliko šte-
vilce Slovencev in Hrvatov. Veči-
noma so ti ljudje zaposleni kot
premožarji ali rudarji, kot težaki
v tovarnah in dalje kot drvarji
in oglarji. V nekaterih tovarnah
je do polovice Slovencev. Sploh
ima gornjštajerska industrija že
preko pol stoletja v Slovincih in
Hrvatih rezervar, iz katerega po-
polnje svoje delavske vrste in
konec bi ne bili otroci prvih nase-
ljencev že v prvem rodu potnjeci-
ni, bi bili Slovenci tu danes v ve-
čini. Tako pa je naš delavec ne le
pomagal množiti bogastvo nem-
ško-židovskih premožnih in že-
leznihih magnatov, temveč bil je tu-
di gnoj za množenje nemštva. In
ta proces se žalibog še vedno na-
daljuje. Naše delavstvo se sicer
danes ne sramuje več svoje na-
rodnosti, a ker nimamo nikakih
šol v materinem jeziku, se otroci
sedanjih priseljencev še ravno ta-
ko raznarodujejo, kakor oni njih
prednikov, prednikov. Ker ni ni-
kogar, ki bi se lotil organizacije
raztresenih drlov, tavajo naši
ljudje okoli kakor izgubljene ovce.
In vendar bi našel zelo hvalje-
no polje oni, ki bi se lotil orga-
nizacije tukajšnjih Slovencev in
Hrvatov.

ČE JE SILA, ZNAJO TUDI SLOVENCIN!

Tržaška "Edinost" z dne 12.
februarja piše:

Dne 4. februarja se je imelo vr-
šiti v Celju zborovanje Slovenske
Kmečke Zveze. Se je imelo vršiti,
ali zbrali so se celjski nemškutar-
ji in z njimi (to se razume samo
po sebi) tudi štajerski Claryjeva
vlada. Shod je celjski magistrat
preprečeval. Vendar je prišlo v
Celje na stotine ljudstva iz oko-
lice in celjski magistrat je s svojo
preprečevajočo točno dosegl — na-
sprotno od tega, kar je hotel do-
seči. Bali so se glasu ljudstva, a
ravno vsled ene šikane so naši
ljudje tem določneje in izraziteje
dali duska svojemu čustvovanju.
Župan Jabornegg in dr. Ambro-
schitz (kako lepo germanski zve-
niti ti dve imeni: Jabornegg in

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:
JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M", So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:
JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:
RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarne
posiljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Ambrožič! sta prihitela s polie-
jo, da bi razgnala ljudstvo. Ljud-
stvo pa enostavno ni slo narazen.
Hotelo je zborovati. Govorniki so
nastopali kar na dvorišču, pri
vihu v hotel in celo tudi na uli-
ci. Množica je zapela "Hej Slova-
ni" in po germanskih ulicah je
veličastno donela slovenska him-
na. Vražja situacija za gg. Jabor-
negga in Ambroschitz! Če sta se
poprej bala napovedanega zboro-
vanja, sta se pa izsiljenega — še
bolj. In v tej stiski se je župnik g.
Jabornegg — ime že kaže, da je
po svojem rojstvu velik sin ma-
tere Germanije — spomnil, da
zna — slovenski. V svojem mater-
nem jeziku je milotožno prosil
ljudi, naj se vendar razidejo. Ti-
sti znani rek pravi, da v veliki
nevarnosti na odprtem morju zna-
jo ljudje moliti. Pred jazo sloven-
skega ljudstva pa zna celjski žu-
pan slovensko govoriti!!

Pantom ovog lista tražim rojakaka
STIPU B. POLJAKA, rodom iz
Glavica, Sinj, Dalmacija, o ko-
me ne saznah ništa već dugo
vremena. Najučtivije umoljav-
vam poštovane čitaocce obave-
stiti mi o njegovom boravku.
Moja adresa ovako: Stipe P.
Poljak, Prigioniero di Guerra,
Ascoli-Piceno, Riparto I. Servi-
gliano, Italia. (7-10-6)

AMO JEWELRY CO.,
2620 Cambridge Bldg, Chicago, Ill
Naše jamstvo najdete pod za-
čnim pokrovom v uri, in ga homo
poslali prvim 10.000, ki bodo po-
slali svoje naročilo.

Oženite se
Pošljite nam samo EN DCLAR in pošlali vam
bomo poplun Zensitvanzi katalog z natanč-
nim opisom, SLIKAMI, imeni in naslovi mno-
gih daklet in nekeleto odov, ki ščeje delovna
in potnega moda. Lahko sami pišete in skle-
nete srečen zakon. Mi smo zmoli stotiri po-
šteno in dovoljeno posredovanje, zato ne šte-
dite dolarja, ki je posredi med vami in ZA-
KONSKO SREČO.
Pišite le danes na:
RELANCE F. CLUB
Box 376 Los Angeles, Cal.

Rojaki naročajte se na "Glas Nar-
da", največji slovenski dnevnik v Zdra-
vni državi.

Boljše zdravljenje za manj denarja.

Profesor Doktor B. F. Mullin
Slovenski zdravnik-špecialist
411-4th Avenue, Pittsburgh, Pa.
(Nasproti glavni pošti, Celje pošte od Smithfield St. Pacit: na napu z mojim imenom.)

Jaz sem nastarejši zdravnik-špecialist za Slovence v Pittsburghu. Zdravim že več kot 38 let bolne
moške in ženske. Ozdravil sem že na
tisoče in tisoče oseb in morem tudi
vas. V zdravljenju raznih bolezni
imam največje izkušnje. Rabim sa-
mo najboljša zdravila. Imam najbo-
ljši električni stroj za preiskavanje,
potom katerega se vidi celo vaše
telo kot na dlan. K meni prihajajo
ljudje od blizu in daleč, da jih zdra-
vim. Zdravim razne bolezni uspeš-
no in nagle. Govorim čisto sloven-
sko. Moje cene so zmerno. Znanstve-
na preiskava zastonj. Dridite k me ni kot k prijatelju.
Uradno ur: od 9. ure zjutraj do 6. zvečer. V nedeljo sam od 10. ure zjutraj do 2. popoldne.

Vsenemška propaganda na Koroškem.

000

Koroški Vsenemci so priredili v nedeljo, 17. februarja, nemški Volkstag v Špitalu ob Dravi. Shod se je vršil v telovadnici meščanske šole, kjer je pravi prostor za vsenemške govorniške vaje. Tudi tega shoda so se udeležili krščanski socialci.

Katehet Zernatto je bil zapisnikar, dekan Habernig je pa nastopil kot govornik. Kljub temu pa na shodu ni bilo prave harmonije. Od državnih poslancev je prišel samo Hofer, pa še ta se je pritoževal na nemške kmete, češ, da ne stojijo za svojimi poslanci.

Če pa volilec niso zad. voljni, potem pa tudi poslance izgubi veselje do dela.

Od deželnih poslancev je bil razen dr. Angererja navzoč samo Pichler.

Shod je brzojavno okrenil poslanec dr. Steinwender, češ, da bi se shoda ne mogel udeležiti, tudi če ne bi bil pri siljen, da v sedanjem času ostane na Dunaju. Opozoril je, da bo treba od pomoči revščini po vojni, za govore pa sedaj ni časa. Ravnotako malo koristno je, motiti dose-danjo edinost v političnem življenju dežele.

Ostra Steinwenderjeva brzojavka je bila naperjena zoper dr. Angererja, ki dela vsenemško propagando in izpodkopava tla zaslužnemu parlamentarnemu Steinwenderju. Seveda slednjega lahko jezi, da dr. Angerer, oproščen vojaščine, hodi od shoda na shod, kjer se zaletavajo v dr. Steinwenderja, češ, da je še premalo nacionalen, v času, ko skuša finančnik reševati zažene državne finance.

Toda prizadevanje Vsenemcev, poraziti Steinwenderja, se bode izjalovilo. Steinwender je stvaren delavec, ki ima kmetstvo prebivalstvo zase. Nemški kmetje postajajo vsenemških puhlie siti kar dokazuje Hoferjeva tožba.

Dr. Angerer je zatrjeval, da Nemci nočejo uničiti ne Jugoslovancev, ne Čehov, Dalmacije pa radi prepuste Hrvatov, čeravno je v mornariškem oziru za Avstrijo važna! Linški binkoštni program! Zato je Angerer tudi za izločitev Galicije, da bi Vsenemci potem osamljene Čehi in Slovence — božali, saj uničiti nas ne marajo! Napadel je tudi dr. Waldnerja, ker je ta pozdravil — amnestijo!

Dr. Aichelberg je predlagal resolucijo, naj se ustano- vi "narodno-socialna zveza nemške enotnosti" s sedežem na Dunaju.

Nadučitelj Hohenwarter iz Požarnice je zagovarjal socialne demokrate in izrazil svoje začudenje nad zvezo nemških nacionalcev in krščanskih socialcev. Prehod med so- vrštvom in prijateljstvom ter strank je dejal, je popolnoma prespal.

Na predlog dr. Angererja so brzojavno pozdravili Hindenburga, da mu dajo zadoščenje za Steilauovo žalitev v Celovcu.

Vsi ti nemški "Volkstagi" so prava komedija in bi se zanje pač nihče ne zmenil, ako ne bi kazali, da hočejo Vsenemci množice proti Slovincem nahujskati.

"Freie Stimmen", ki so zadnji čas iz oficijelnega nemškega glasila prelevile v vsenemški list, že kličejo na pomoč vlado, ko so prišle v dan prve izjave koroških Slovencev za deklaracijo. Poznamo to staro, "preizkušeno metodo", kakor jo imenuje dr. Dobrnig. To je — klic po orožnikih, klic po nasilstvu! Toda koroški Slovinci bomo znali udarce parirati!

000

JUGOSLOVANI PROTI HABSBURŽANOM.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

(Od Jugosl. Časn. Urada, Washington.)

Povodom nedavnega krvavega spopada med Nemci in Slovenci v Sv. Ivanu na Štajerskem, poroča ljubljanski "Slovenski Narod" sledeče:

"Slovenski poslanci so sklicali zbor v Sv. Ivanu z namenom, da med tamkajšnjim prebivalstvom širijo propagando za 'Los von Oesterreich' (Proč od Avstrije) in da podžgo že obstoječo mržnjo proti Nemcem...

Na zboru je pozival poslanec Korošec Slovence, naj odvržejo nemški jarem in da naj ga zlomijo s silo. Pri tem je z nenavadno silo napadel Nemčijo, avstro-ogrsko zavezništvo. Predsednik zbora je pozval nato Slovence, naj se bore za neodvisno jugoslovansko državo. In dočim so prisotni Slovenci klicali "Živela Jugoslavija", so prisotni Nemci odgovarjali s klicanjem "Živio Habsburg". To je Slovence tako ogorčilo, da so uporabili proti Nemcem dejanske argumente, in to je bil razlog, da se je prelilo toliko krvi.

Kaj znajo Amerikanci.

N. Y. Herald.

Nekaj iz Rusije

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

Če bi Kerenski dejanski imel moč v rokah, bi mogoče lahko namazal stari stroj in rešil težkoce glede živil. Kerenski pa je bil brez vsake moči. Sovjet je bil uspiral zase. Viden na vsakem vogalu, izmenoma vođač in uničujoč delo provizorične vlade, tak je bil so- vjet. Bil je močan in aktiven ter njegova moč je bila direktna posledica velikanske propagande, ki si je znala pridobiti velike skupine vojakov ter kmečke mase.

Kadarkoli je Kerenskijska Duma kaj predlagala, je naletela na solidni odpor sovjetove sile. V vsakem slučaju je prišlo do spopada in sovjet je v vsakem slučaju zmagal.

Tedaj pa je stopila na pozorišče Amerika. To se je zgodilo v avgustu.

Amerika je poslala v Rusijo misijo Rdečega križa, ki pa se je vsled sile razmer organizirala v politično misijo. Ta neoficijelni napor je nekoliko ublažil napako, katero so napravili vsi zavezniki z ozirom na novo Rusijo. Iz vojnih obzirov so razni zavezniški narodi izbrali za svoje zastopnike v Rusiji moše, ki so bili po svojem solanju in temperamentu usposobljeni delati v harmoniji s carjevim avtokratičnim režimom. Revolucija je prišla in skoro nobenega teh zastopnikov se ni namdomestilo s Slovincem. Ki bi bil bolj v soglasju s položajem. Stari zastopniki zavezniškov so imeli prav tako malo simpatij do novega socialističnega reda, kot so

imeli podpirali strnoglavljene avtokracije.

Misija ameriškega Rdečega križa — sedaj skoro popolnoma politična misija — je spoznala, da je bila s padcem carja izgubljena tudi osnovna vez ruskega življenja in obstajala ni nobena skupnost domoljubja, ki bi držala Rusijo skupaj. Ruski narod je živel za carja ter se boril za carja. Ideali domoljubja so se kristalizirali v osebi carja. Treba je bilo neke nove vezi. Traba je bilo ustvariti patriotizem ali nekaj, kar bi predstavljalo patriotizem. Po celi Rusiji je bilo na ducate skupin, ki so delovale individualno in brez izraza želje po skupnosti.

Ameriška misija je bila preprčana, da poskusi za zopetno ustanovitev stare vezi ne bodo uspešni, kajti pod stari mrežom ne imelo le nekako 6 odstotkov prebivalstva resnično moč v narodu, dočim je izza revolucije naprej 90 odstotkov prebivalstva občutilo prestost in posest zemlje. Obstajala je solidna masa 15 milijonov vojakov, ki je bila proti obnovljenju starega režima. Vsled tega so bila gibanja Kornilova, Kaledina in Aleksijeva obsojena vnaprej na izjalovljenje, dasiravno se je to boljše spoznalo šele po par bridkih slušanjih.

Potreba Rusije z ozirom na novo vez je vzbudila v ameriški misli misel na določeno tek akcije — namreč analgaicije in stalnega sodelovanja političnih in vojaških elementov v novi Rusiji, kar naj bi bilo od prvega pričetka bi- stvene važnosti. Nadalje naj bi se pričelo z obširno vojniško kampanjo, s katero naj bi se skušalo ustvariti novo domoljubno enoto v idealu "proste Rusije, zemlje za kmete, prostih posestev in domačih ognjišč". Ničesar bi se ne moglo zgoditi brez koalicijskih vojaških in političnih elementov, ki so si postajali med seboj vedno bolj in bolj tuji. Posledica tega odtujenja je bila, da se je skovala načrt Kornilova.

Načrt je vzbudil zanimanje ameriške misije. Združene Kornilova in Kerenskija naj bi najprvo rešilo živilsko vprašanje, ki je predstavljalo glavni temelj za napade na vlado Kerenskija, nakar naj bi se v sodelovanju poučilo vojake in kmete glede resničnega značaja Nemčije. Upalo se je, da bo ta napor kulminiral v ustvarjenju ruske revolucionarne armade, ki naj bi predstavljala glade duha to, kar je predstavljala francoska revolucionarna armada.

Načrt je vzbudil zanimanje ameriške misije. Združene Kornilova in Kerenskija naj bi najprvo rešilo živilsko vprašanje, ki je predstavljalo glavni temelj za napade na vlado Kerenskija, nakar naj bi se v sodelovanju poučilo vojake in kmete glede resničnega značaja Nemčije. Upalo se je, da bo ta napor kulminiral v ustvarjenju ruske revolucionarne armade, ki naj bi predstavljala glade duha to, kar je predstavljala francoska revolucionarna armada.

"Veleizdajalci" — na Opčinah pri Trstu!

Mislili smo, da so le na Štajerskem, kjer vlada sistem Claryjev možni slučaj, da žandarji vidijo v vsakem, ki se zaveda, da je Jugoslovanci, — veleizdajalec, zdi se pa, da se hoče v zadnjem času enak sistem uvesti tudi pri nas. Na Opčinah je namreč prišel v razprodajnišče aprovacijske komisije, kjer so bile razpostavljene pole za podpisovanje žen in deklet za jugoslovansko deklaracijo, žendar, ki je dejal, da ga je neki mož informiral, da se tu podpisuje "za priti po ddrugega kralja". Po primernem pojasnilu ki ga je dobil, se je orožnik odstranil. — Intere- santno bi bilo, le znati, kdo bi bil tisti "mož", ki je Opence orožni- kom denunciral. Naj le iščejo "veleizdajalce", dobijo jih v vsaki hiši in v vsakem poštnem mislečem človeku, toda ne take, kakor jih bi radi našli, temveč prave in za- vedne Jugoslovance, ki so veleizdajalci le v toliko, v kolikor so- vražijo tiranstvo in zahtevajo svo- bodo. (Edinost, 15. febr. 1918.)

Temeljiti Jugoslovani

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on June 5, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

(Od Jugosl. Časn. Urada, Washington.)

Izdajniški list narodnega izdajice Stadlerja, sarajevski "Hrvatski Dnevnik", prinaša v eni poslednjih šte- vilk sledečo vest, ki je, dasi resnična, prežeta s prozor- nim namenom denunciranja:

"Zapeljani s principom narodnega edinstva, postaja- jo Jugoslovani bolj in bolj radikalni in njihove aspiracije se oddaljujejo vse bolj in bolj iz objema monarhije. Na ta način prihajajo oni vedno bolj in bolj v odkrit konflikt z državnimi oblastmi".

Ob sklepu semestra

Ljubljanski "Slovenec" je pri- obil 12. februarja sledeči članek: Prvi semester četrtaga vojnega leta je bil končan. Kakšen celoten uspeh kažejo spričevala naših srednješolskih zavodov, ne vemo šo danes, toda tudi površen opa- zovalec bo moral z žalostjo kon- statirati, da je srednješolska mla- dina v razmerah, ki jih je povzro- čila vojna, silno trpela. Izobrazba je od leta do leta površnejša, dis- ciplina se vedno bolj rahlja, mla- dina se potika po ulicah in zapu- šča knjige, pouk je nereden. Ve- lika večina starejših srednješol- eev nima prilike, da bi končala srednjo šolo, ampak dobi le navi- dezna spričevala in klasično zre- nost, ki jo razpršijo v svet. So raz- redi, v katerih se že dve leti ni učila slovenska slovnica. So raz- redi, v katerih so med letom samo brali, da ubijajo čas. So razredi, v katerih se med slovenskimi ura- ni poučuje latinščina. Za sloven- tati ročne granate, a bo strokovno zaostal in nesposoben.

Krivo so seveda zlasti vojne razmere kot take. A ne samo one, kriv je tudi ves šolski sistem na Slovenskem. Ta šolski sistem ni- ga nobenega sreča za slovensko mladino, je skozi in skozi nemški- tarski, birokratski, in vsa njegova modrost obstoji v slabem applicir- nju premnogih slabih odredb in navodil, ki se hitro menjavajo, se medsebojno pobijajo in preklone- jejo. Deželni šolski svet je popol- noma brez moči, izgubil je vaje- ti, ki bi jih moral sam trdno držati v rokah, in jih je prepustil svoje- mu referentu, zagznenemu nem- ško-nacionalnemu uradniku, ki samovoljno vlada na srednješol- skih zavodih po intencijah nem- skega volksrata. Ta hofrat rešuje važne zadeve brez vednosti šol- skega sveta, ker ve, da se mu ga ni bati, čeprav je v njem trda slovenska večina. Vse dopisova- nje srednješolskih zavodov na Kranjskem je nemško, spričevala so nemška, izvestja so nemška, razpravni jezik pri konferencah je izključno nemški!

To segodi na zavodih, kjer so vsi profesorji Slovenci in vsi u- čenci tudi! Deželni šolski nadzor- niki so izgubili vso samostojnost, mnogo vsled lastne slabosti, in so le podrejeni uradniki svojega še- fa: ravnatelji so brez vsakega vpliva in profesorji stojijo pred- nemško referentom, kadar jih po- kliče ad audiendum verbum, ka- kor šolariki pred učiteljem s šibo.

Ne moremo se torej čuditi, da dijaki ne znajo ne slovnice, ne pravopisa, ne slovnstvene zgodovi- ne. Naš narod se sistematično po- tujuje in tu ni druge pomoči kot: OD NEMCEV PROČ!

VABILO

NA

VELIKO

PLESNO VESELICO,

katero priredijo skupno tukajšnja

ŠTIRI DRUŠTVA

v soboto dne 15. junija 1918.

v Whitney Hall, Pa.

Zacetek ob 7. uri zvečer.

Vstopnina za moške je \$1.50; kar

je v krilih, je vstopnina prosto.

Igrali bodo hrvatski tamburaši.

Tem potom se najvidnejše va-

bijo vsi rojaki in rojakinje iz bli-

žnje in daljne okolice, kakor tudi

bratje Hrvati, da nas omenjeni

večer v obilnem številu posetijo.

Za suba grla in prazni želodec bo

skrbel z to izvoljeni odbor.

Ker je čisti dobiček veselice na-

plavlja in profesorji stojijo pred-

mu, je upati velike vdeležbe, za

kar se že vnaprej zahvaljujemo.

(7-8-6)

Odhor:

Avstrijski primanjkljaj.

True translation filed with the post master at New York, N. Y. on June 7, 1918, as required by the Act of October 6, 1917.

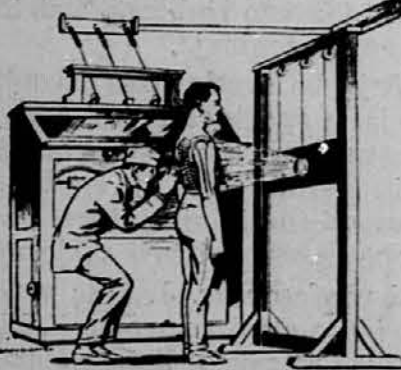
Uradna "Wiener Zeitung" priobčuje državne dohodke in izdat- ke. Za leto 1916--1917 znašajo redni zdatki 6.222.383.519 K, izredni izdatki pa 1.009.434.187 K, torej skupno 7.231.817.706 K. Redni državni dohodki znašajo 3.551.515.159 K, izredni pa 336.128.177 K, skupno tedaj 3.887.643.336 kron. Torej znaša primanjkljaj 3 mi- ljarde 344 milijonov 174 tisoč in 370 kron. Pač srečna Avstrija!

Posebno naznanilo

Doktor Wolfe, največji specialist, je prinesel s seboj v Cleveland vse svoje čudo- cene stroje za zdravljenje bolnih mož in žen. Tukaj bo nadaljeval isti uspehi način zdravljenja, kakor ga je uporabljal v najboljših klinikah v Evropi. Poleg tega ne računa nič za navete in preište vsako bolno osebo z X-zarki brezplačno, ako se jusi potem pri njem zdraviti. Vseeno je, kdo in kako Vas je zdravil, ali kako dolgo ste že bolni; pridite k temu velikemu specialistu in pokažite mu, kaj more za Vas storiti.

Ali imate

bolečine v želodcu; ali imate katar? Bolečine na ledvi- cah, ali v mehurju, na jetrah? Revma- tizem, glavobol, za- pretje? Nečisto kri, bolečine in težave. Slabost, nervoznost, onemoglost, kilo, kašelj, slaba pijača, privatne bolezni itd.

Vaša priložnost.

Sedaj imate pri- liko, da vprašate za svet velikega spe- cialista, ki Vas pre- ište natanko z X zarki. Se nikdo ni nudi take tepe pri- like bolnim možkim in ženskam v tem mestu. Nujno Vas pozivljamo, da nas takoj vprašate za svet. Ne čakajte odlašanje je navar- no.

ZA \$1000.00 X-ZARKOV SE RABI ZA PREISKAVO IN ZDRAVLJENJE AKO STE BOLNI.

Pridite takoj in pustite se natanko preiskati po tem specialistu; potem bode- te vedeli za Vašo pravo bolezen in ako morete ozdraviti. Njegov uspeh in dober glas je posledica vestne preiskave in učenih metod, katerih se poslužuje v vsakem slu- čaju. Njegovi različni stroji, katere je nabral z vseh delov sveta, tvorijo najpo- nejši in najboljši urad v tem mestu. Tukaj morete najti mnogo čudodelnih strojev, ki dosežejo svoj namen, ko vse drugo ni več pomagalo. Je vseeno, kaka je Vaša bolezen; ako zdravnik najde, da je ozdravljiva, se bode te prepričali, kakor hitro Vas prične zdraviti, da ste na poti boljšanja in stalnega zdravlja. Zdravnik ne mara. Vajega težko prisluženega denarja, ako niste dosegli popolnega uspeha. Oglasi- te se pri njem in povejte mu svojo bolezen privatno in zaupno.

DOCTOR WOLFE, Specialist

2047 East 9th Street 4th Floor Betw. Euclid & Prospect, Cleveland, O. Uradne ure: ob delavnikih od 9. ure zjutraj do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 1.

Mnogo ljudi je bolnih. Zakaj? Ker niso pravilno zdravljeni. Dr. S. P. MANSHIP

pove resnico in zdravi tako, kot bolezen zahteva.

Mi zdravimo uspe- šno vse kronične, ner- vezne, krvne, kašne in druge bolezni. Mi rabimo najnovi- še in močnejše me- tode, ki se brzo in za stalno ozdravi. MI NE ZDRA- VIMO, AKO SPOZNA- MO, DA BOLEZEN NI OZDRAV- LJIVA. Govorimo vaš jezik

Mai ne dle spre- mljan za zdravljenje moških in ženskih bolezni in poleg vseh priprav pomaga k uspehu 20-letna sku- sinja, zdravimo tudi z elektriko in med- icinski pripravki, ki se danes priznani od vojaških zdravni- kov in to je naša po- slobnost pri zdravlje- nju vseh bolnih.

PROF. DR. MANSHIP Nasproti Kaufman Baers trgovine naslednik prof. dr. SLOAN A 408 SIXTH AVENUE, SPECIALIST PITTSBURGH, PA. URE: dnevno od 9. do 5. zvečer; v nedeljo od 9.30 do 1. popol.

EAT CORN SAVE WHEAT

"Eat Us"
and Save the Wheat and Meat
for Our Soldier Boys

1992-1993

SLOV. DELAVSKA

PODPORNA ZVEZA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1098 Norwood R'd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik odbora: JOSIP PETERNEL, Box 96, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Nurey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. 3, Box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 848 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Glavni urad: 634 Main St., Johnstown, Pa.

URADNO GLASILO:

"GLAS NARODA", 52 Cortlandt Street, New York City.

Členjena društva, oskrba njih uradniki, so bljudno prošili, poljuditi vse dopise naravnost na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pošlje edino potom Poštinih, Expressnih, ali Bančnih denarnih nakaznic, nikakor pa ne potom privatnih čekov. Nakaznice naj se naslovljajo: Blaž Novak, Title Trust & Quarantee Co. in tako naslovljene pošiljajo z mesečnim poročilom na naslov gl. tajnika.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj to nemudoma naznanijo uradu glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

SPOMLADNI VALOVI

ROMAN.

I. TURGENJEV. — ZA "GLAS NARODA" J. T.

(Nadaljevanje.)

In bilo je trideset let kasneje.

Sanin je sedel v svoji sobi ter premišljeval. Deževen jesenski večer je bil, večer, ko se človek najraje vda svojim mislim in je najraje sam.

Sanin je bil star dvainpetdeset let. — Tistega večera je začel premišljevat, kaj je doživel v svojem dvaindvajsetem letu. Vse je stalo pred njegovimi očmi kot da bi se zgodilo včeraj.

Vsa tista vroča ljubezen, vse ponižanje, vse zaničevanje. Najraje bi si začel puliti las, najraje bi naglas zatulil, ko je začel premišljevat, kaj se je zgodilo potem:

Spominjal, in sicer natančno spominjal, se je sledečih dogodkov, ki so se završili pred tridesetimi leti:

Dan pozneje, ko je postal suženj in hlapec Marije Nikolajevne, je poslal Posolovega služabnika v Frankfurt, naj mu prinese njegove stvari.

Gemma mu je še enkrat pisala pismo, toda on je bil tak slabši, da ga ni upal odpreti, ampak ga je vrgel v ogenj.

Pet dni je ostal v Wiesbadnu. Peti dan je pa prišlo kesanje. — Sedel je k mizi in napisal Gemmi pismo, polno prošenj, ponižanja in opravič.

Čakal je odgovora, pa ga ni bilo.

Medtem je pa Marija Nikolajevna vedno bolj stiskala svoje krepilje krog njega in jih je slednjič stisnila tako, da se ni mogel izviti.

Spomnil se je dni, najstrašnejših dni, ki jih je doživel v svojem življenju.

Nekega jutra mu je prinesel natakari vizitko, staro, zarjavelo vizitko, na kateri je bilo natiskano:

Pantaleon Cipatolla, dvorni pevec njegove visokosti vojvode Modenskega.

Sanin se je zdrnil ter rekel natakariju, naj sporoči, da ga ni doma.

Pet ali šest ur je bil zaklenjen v svoji sobi, potem pa ni mogel več vstrajati ter se odpravil na izprehod.

In ko je prišel na verando, kjer je bilo vsepolno gostov (tudi Polosov in njegova žena sta bila med njimi) je stopil predenj starec Pantaleon.

Lase je imel razkuštrane, in oči so se mu blesketale.

Stopil je predenj, dvignil svojo drobno staro roko ter ga udaril v obraz. Zatem je pa pljunil predenj in vzkliznil:

— Sram te bodi izdajalec! Sram te bodi pasji sin! Pfuj!

In Sanin, čni'ponosni Sanin, ki bi še par dni prej zdrobil vsa kega, ki bi za najmanjšo besedo žalil njegov ponos, je stal pred starcem kot šolski otrok.

Cela veranda se je zakrohotala, on je pa sklonil glavo, pogledal v tla, odšel v svojo sobo, se vrgel na posteljo in začel jokati.

In spomnil se je še drugih stvari:

Pred hotelom je stala kočija. — Vanjo sta sedla Polosov in njegova žena, Sanin je pa moral sedeti poleg kočijaža na kozla. — Marija Nikolajevna mu je dala par hrušk, katere je moral lupiti in jih podajati Polosovu, ki jih je jedel s tako slastjo, da so se mu sline cedile po bradi.

Prepričan je bil, da se ne bodo vozili skozi Frankfurt, toda Marija Nikolajevna je to odločno zahtevala.

In potem v Frankfurtu!

Na nekem ovinku so se zapletle vajeti konju med noge, in kočijaž jih je moral iti popraviti.

Medtem sta pa prišla po cesti Pantaleon z oslom in Emil.

Emil je bil tako lep in krasen, da se je sklonila Marija Nikolajevna iz kočije in ga z naslodo opazovala. — Ko je opazil Sanina, je povesil oči.

Pantaleon je pa pokazal psu s prstom proti kočiji. — In ko je pes opazil Sanina je zalajal nanj.

In slednjič ono strašno ponižanje v Parizu.

Imela ga je za svojega služabnika, ki jo je moral spremljati v gledališče ter nositi površnike onih gospodov, ki so jo spremljali.

Sedaj, po tridesetih letih se je obudilo kesanje.

Bil je ugleden možak, imel je dobro državno službo in denarja, da ga je lahko razmetaval.

Naslednjega dne se je odpravil v Frankfurt. — Mesto se je tekom tridesetih let čisto izpremenilo, — Rosellijeve sladčiarne ni bilo nikjer.

Ostal je le hotel, kjer je stanoval pred tridesetimi leti.

In tam je poizvedel, da je Gemma s svojo materjo vred odpotovala v Ameriko, da je Emil padel v boju za svobodo Italije ter da je Pantaleon v Frankfurtu umrl.

Po dolgotrajnem prizadevanju se mu je posrečilo izvedeti Gemmin naslov. Pisal ji je ter pristavil, da bo čakal odgovora do spomladi.

In spomladi je res prišlo pismo iz Amerike. Ko ga je odprl je padla na tla fotografija mlade deklee.

— Moj Bog, to je Gemma! — je vzkliznil, ko je poljubil fotografijo. — Toda na zadnji strani je bilo zapisano:

— To je moja hči Marija.

In Gemma mu je pisala, da je srečna, da je poročena, da ima tri fante in troje deklet. — Pristavila je tudi, da je njena hči Marija že poročena, in da bo v kratkem poroka.

Pismo je bilo pristrčno, polno lepih in vdanih besed.

Sanin je dal dan pozneje granatni križec, ki mu ga je dala Gemma pred davnimi leti okrasiti s samimi dijamanti ter ga poslal Gemmini hčeri za poročno darilo.

Ničesar drugega ni zapisal kot: "Dar starega prijatelja."

Zatem je prodal vse svoje posestvo, vzel iz hranilnice ves svoj denar, in sedaj pravijo njegovi prijatelji, da bo odpotoval v Ameriko....

KONEC.

Obisk v Ogleju

Ne smem pozabiti na slovo od tebe, preden odhajamo dalje! Tvoj veličastni stol nas je pozdravljaj oddaleč, ko smo zrl iz kraških grebenov v furlansko ravan in nas opominjal: Sursum corda! Skoraj 900 let se že dviga ta ogromni spomenik krščanstva proti nebu. Stolp, kakor tudi bazilika sta popolnoma nepoškodovana. Izginila je iz bazilike samo krasna oljupata slika, ki je visela znotraj nad velikimi vrati (oglejski patrijah sv. Pavlin blagoslovlja furlansko-slovensko vojsko, ki gre nad Obre).

Nad vse veličastven je utis, ko stopiš čez prag. Treba pa je po nekaj stopnicah nizuol, kajti sedanjí tlak je dober meter nižje od prejšnjega. Stojimo namreč na tleh prvotne oglejske bazilike iz 4. stol. po Kristusa. Vse tlak je sestavljen iz majhenkih pisanih kamenčkov (mozaik), tako, da se ti vrsti slika za sliko, nekatere iz sv. pisma, tako zgodba preroka Jona, razna pomembna znamenja (simboli) za verske skrivnosti itd. Ta tlak je bil odkrit ravno zadnja leta pred vojno. Izpod beleža so se pokazale tudi zanimive slike v prezbiteriju. Stropa ladja nima. Tamovje strešnega odra je na spodaj bogato okrašeno z različnimi barvami.

Dragocena umetnina je tabernakelj na zgornjem stranskem oltarju, na evangeljski strani. Vse tabernakelj ni drugega kot velik, lepo oblikovan oblak iz srežnobelega kararskega marmorja, v katerem plavajo angelske glave. Na ovalnih, bogato pozlačenih vratičah je vzbočena podoba Gospodovega vstajenja.

Nasproti temu oltarju ob stebri, ki loči srednjo ladjo od stranske, na kamenitem polstebri druga mogoče še večja umetnina: do prsni kip umirajočega Kristusa. Izraz napol zaprtih oči, smrtna solza, bolesto skržene ustnice — kaj tako naravnega in obenem tako božjega, kakor je začetno v tem obrazu moža bolečin, ne vidiš zlepa kje drugod. Videl sem visoke vojaške dostojanstvenike, med njimi umetniško izobražene: vsak je strmel nad tem obrazom in ni imel izraza, da bi dopovedal svoje začudenje nad to krasoto. Kip je delo laskega vojaka.

Ob nasprotnem stranskem oltarju na moški strani stoji drugi spomenik iz vojne, Italijani so hoteli lani na vernih duš dan posebnostno slovesno obhajati v baziliki spomin na padle vojaške. Od stropa so nameravali obesiti velikanski lestence v podobi križa s štirimi ramami. Popolnoma izdelan, bogato pozlačen, sloni ob ograji.

Posebno skrbno je urejeno pokopališče za cerkvijo, kjer leži mnogo častnikov in vojakov. Med nagrobnimi spomeniki je mnogo umetniških del, nekaj v slogu starokrščanskih sarkofagov.

Leta 1915 na vernih duš dan je po mrtvaškem opraviču govoril na pokopališču pesnik d'Annunzio.

Prav v tem oziru je zanimiv napis, ki se sveti v rdečih črkah na beli marmornati plošči zadaj na zunanji steni bazilike za velikim oltarjem. Napis se glasi v slovenskem prevodu takole:

"O, Akvileja (Oglej), gospa žalostna kraljica bolečin! Ti hraniš prvine krepot v grobovih zemlje, v senci zamišljenih eipres. Varuješ pod travo prve mrtve, devstvo svete krvi in takorekoč nanovo zveveto mučeništvo, ki obnavlja v tebi melodijo. Mati (Rim) kliče. In v tebi se pričena pesem. Himna neumrljivih se pričena, kadar se dviga božji kelih. Vsem živim trepeta srce v prsih. Žrtev gori med alpami in morjem. — Gabriele d'Annunzio. Salmi. 7. nov. 1915."

Oglejski muzej je popolnoma nedotaknjen. Sedanja ravnateljica dr. Abramčič je laška vlada pustila na njegovem mestu. Vse zbirke (omare) so zapečatili.

Ravnateljev sluga in pomočnik obnavlja v svoji delavnici ravno krasen rimski mozaik (Evropa jezdi na biku preko Bospora). Čudovito lepo delo, zlasti v barvah! V nekoliko razdalji ga ne moreš ločiti od slike.

Na dvorišču v levem oglu vrta je umetniška delavnica italijanskega vojaka-kiparja. Tu stoji morda najkrasnejši umotvor, kar se jih je spočelo med sedanjo vojno, a žal, nedovršen. Imel je biti to veliki skupni nagrobni spomenik padlim vojakom na oglejskem pokopališču.

Okrog treh metrov visoka, na poldrugi meter široka skala iz kararskega marmorja tvori ozadje. Iz nje stopa v visoko vzboklen reliefu križ s Kristusom, ki objema z desnico umirajočega, napol nazaj naslonjenega, kleečnega vojaka; pri nogah mu leži mrtvega tovariša. Kristus je izdelan nekako do ledij popolnoma, vojaka šele po.

Dr. LORENZ

EDINI SLOVENSKO
GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST
MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn

avenue
Pittsburgh, Pa.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jas sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozl 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri zdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zaneseti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jas ozdravim zastrupljeno kri, masluje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledicah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, slabo žilo, navduho itd.

Uradno ure se: V ponedeljkih, sredo in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldna. V točkah, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer, ob nedeljah pa do 2. ure popoldna. — Po pošti ne zdravim. Pridite osebno. Ne pozabite ime in naslov: Dr. LORENZ, 644 Penn ave., Pittsburgh, Pa.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolažila, da vas razumejo. Jas znam hrvatsko in staro slovensko, zato vas lahko zdravim, kar vas razumejo.

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne osiraj se na to, kateri zdravnik vas ni mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrnili vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specializist za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skozi vas, kakor skozi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domačih in imortiranih zdravil. Ne bodite baletni in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in odpravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravim sem ti soče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, arbenje, mazoze in vse kronične bolezni.

Znamo ceno.

Prof. Dr. H. G. BAER,

511 SMITHFIELD ST.,

PITTSBURGH, PA.

nasproti pošte.

VAŽNO.—Odreči to in prinesl s seboj.

vršno izklesana. Zraven stoji model iz mavev v isti velikosti. Kristusov obraz ima silno ljubezniv in mil izraz. Čeda ideja je, dasiravno ne originalna, vendar zelo lepa. Kristusov kip, ki smo ga omenili v baziliki, je od istega umetnika. Kakor nam je pravil ravnatelj je bil umetnik preprost italijanski vojak-rekonvalescent, po poklicu kipar (Ettore Furlan iz Florence.) Baj se bo poskrbelo, da pride po končani vojni kip dovršit.

Za slovo stopimo še v visoki, ogromni zvonik, zgrajen v enajstem stoletju po večini iz kamenov rimskega gledišča stare Akvileje.

Solnce tone, pa ne "za visoke gore", ampak v sirno, globoko morje. Tam od solnea, ki čudovito žari kakor ogromna krvava krogla, se širi blesteča, široka cesta preko lahno se zibajočih valov na ravnost sem do nas. Tja na zgornjo stran se zagrinja večerni mrak snežne planine v svoj mrtvaški bledi plašč. Žrtev tam zgoraj na gorah je dogorela, krvavo planti le še tam spodaj ob morju. Kdaj se odpre tudi tam žlata, svetla cesta, ki nas popelje do solnea...? I. K.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angl. tolmáč vezan	—50	Newyorške, božične, velikonočne in noveletne komad po ducat	—03
Hitri računar (nemško-angl.) vezan	—50	Album mesta New York s krasnimi slikami	—25
Poljedelstvo	—25	Sadjejeja v pogovorih	—25
Slov. angl. in angl. slov. slovar	\$1.50	Veliki slov. ang. tolmáč	\$2.50

RAZGLEDNICE

Avstro-Italijanska vojna mapa	—25
Avstro-ogrski, veliki vezan	—50
Celi svet mali	—40
Celi svet veliki	—25
Evrope vezan	—50
Vojna stenska mapa	\$3.00
Vojni atlas	—25
Vojni atlas nov	—30
Zemljevidi: Ala., Ariz., Colo., Cal. itd. po	—25
Združenih držav mali	—10
Združenih držav veliki	—25
Združenih držav stenska mapa, na drugi strani pa celi svet	\$3.00
Poleg tu navedenih knjig imamo pa še nekaj raznovrstnih listov po en ali dva zvezka.	—71

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bolisi v gotovini, poštne nakaznice ali poštne znamke. Poština je pri vseh cenah že vračunana.